

מסורת הש"ס

(א) [לעיל לה: וש"נ],
(ב) כתובות דף יז: ג) [שם
ע"ש], (ד) [שי"ך לעמוד
הקודם],

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואי לכורכמא:
(ב) שם דמהימן וכי תימא
הכי נמי מיתקני רבין
מילתא: (ג) שם במשנה
עמו במדינה א"ר יהודה
(ד) שם ומיתא אחת נמקח:
(ה) שם ויילכו ויודיעוהו:
(ו) רשב"ם ד"ה דאי לא
מימא וכי מאחר שהמהחזק
בו אוכל: (ז) תוס' ד"ה קמי
וכי' שלא יוכל זה לחפור
תלל:

מוסף רש"י

[illegible]

קרקע אלא כי כורכמא דרישקא ושוני
שטר היה לי ואבד דכיון דמיחיה
בשטר: דאי לא סימא כפי. דמחא
מחא מאחר (טו) שמודה בו שאול ע
אמרין בגמרת ארץ ישראל (פ"ה ה"א) אי
שלו אינה חוקק ע שיזה עמו בצומה
ויזור ולא ראהו מכנים פירות אינה
חוקק שלש שנים כדמפרש ואולי: אי.
יורה דעה (קכ"ח) ויורה דעה (קכ"ח)

מוסף תוספות

א. (עד) שייבש וכו'
אחרונים. עיין רמב"ן.
ב. שלא לתת דבריהם
לשיעורים, אבל למי שהוא
עימו בעיר וכו' לאלתר
היה חזקה כראמרינן
בגמ' (מא.). ריטב"א.
ג. דפשיטא ליה דחזקה
שלא בפניו חזקה חזקה
אפי' יהודה וגליל נמי.
רבינו יונה.

ממסמיקו לה רבא. אמאי קנה קרקע דכנגד האינן ממחר דתמן לא קנה
 ודקשיא לכו דכיון דלהתקיים בקרקע וז קנאו נמא
 ששקנה ייקח הקרקע גם לטע אחר במקומו של זה אחר שייבש או
 יימא ליה. מוכר: כורכמא דרישא וציוני לך. קרו"ג אוריגיטו"ל

מתקין לה רבא ו'לוימא ל' כורכמא דרישקא
וזבני לך עקור כורכמא דרישקא וזיל אלא
אמר רבא כבא מחמת טענה אמר ליה מר
קשישא בריה דרב חסדא לרב אשי ^(א) ואי
כורכמא דרישקא זבין ליה מאי ה"ל למעבר
איבעי ליה למחויי דאי לא תימא הכי ^(ב) הני
משכנתא דסורא דכתב בה הכי במישלם
שניא אלן תיפוק ארעא דא בלא כסף אי
כביש ליה לשטר משכנתא ואמר לקוחה היא
בידי הכי נמי דמחימן ^(ג) מיתקני רבנן מילתא
דאתי בה לידי פסידא אלא איבעי ליה למחויי
הכא נמי איבעי ליה למחויי: **מתני'** ^(ד) שלש
ארצות לחזקה יהודה ועבר הירדן והגליל היה
ביהודה והחזיק בגליל בגליל והחזיק ביהודה
אינה חזקה עד שיהא עמו במדינה ^(ה) אחת
אמר רבי יהודה לא אמרו שלש שנים אלא
כדי שיהא באספמיא ויחזיק שנה ^(ו) ילכו
ויודיעוהו שנה ויבא לשנה אחרת: **גמ'** ^(ז) מאי
קסבר ת"ק אי קסבר מחאה שלא בפניו היא
מחאה אפי' יהודה וגליל נמי אי קסבר מחאה
שלא בפניו לא היא מחאה אפילו יהודה
ויהודה נמי לא א"ר אבא בר ממל אמר רב
לעולם קסבר ימחאה שלא בפניו היא
מחאה ומשנתניו יבשעת חירום שנו ומי"ש
יהודה וגליל דנקיט הא קא משמע לן
דסתם

קני ליה משיפוליה ועד תהומא. פירש הקונטרס שאם מת יעז ארבע
במקומו וקשיא לר"י דזהדיק קמני בזהמוכר את הספינה (למקן
קד פסא) גבי קנה צ"י חילנות דאם מתו אין לו קרקע ונראה לר"י
דללא קני מקום האילן חלה לענין שלא יוכל ^(א) לחפור זה חלל תחתיה
דקני ליה עד תהומא ואכתי קשיא
לרשב"א מהא דלמינא בזהמוכר את
הבית (למקן קד פסא) כשהקדיש ^(ב)
חילנות בזה אחר זה פודה את האילנות
בשווייהן ואם היה מקום האילן קדוש
כלל היה לו לפדות לפי חשבון בית
ועז חומר שעורים בממשים שקלים
כסף דכן הוא הדין כשמוקדיש אפי'
משהו קרקע עד האילן ואומר ר"י
דכלאו הכי דמי רבא מילתיהו
דנחרדעי שפיר ולרשב"א נראה דמתם
כמ"ד צעין רעה מוכר לפיכך אין
קדוש אפי' מקום האילן אבל נחרדעי
סברי מוכר צעין יפה הוא מוכר.
ואי בורבמא דרישקא. לכן נקט
בורבמא דרישקא שמתקיים
בקרקע ג' שנים דהיינו שני חזקה
ודרך השהותו בקרקע כמו שיכול
להתקיים: **אלא** כדי שיחא
באספמא. דעד שם יש מהלך שנה
ויותר מכאן אין דרך להרחיק יותר
מקרקעו ואם הרחיק יותר לא פלוג ^(ג).
מחאה שלא בפניו ב'. תימה
דכלל דוכתי נקט מחאה
ואמאי לא נקט חזקה שלא בפניו
הוא חזקה ויש לומר לפי שהטעם
מלוי במחאה ולא בחזקה ^(ד) שאדם
המחזיק בקרקעותיו של חבירו אית
ליה קלא שהוא חוקר ושואל על
נכסיו אבל המחאה אין לה קול כל
האדם וזהו שכתבנו שם שיש לה
דסתם

בעל קרקע לפיכך אין חזקתו חזקה כש"אין יכול לשמוע מחמתו דמה יועיל שמיחה:

דעת

יֵאָדָה זֹלָתָה הוּא כְּדִלְקָמֶן וְעִי'': מַתְנִי יִנְתִּים וְעוֹמֵד וְרוֹאֶה אֶחָד מִחֻזֵּיק בְּשֶׁדָּה רָאָה חוֹרֵשׁ וְקוֹרֵר וְעוֹמֵמֵר וְשׁ חוֹרֵה יִשְׂרָאֵל: לְחֻזָּה. חִלּוּקוֹת זֶה מִזֶּה לְעִנְיָן זֶה אֶדָּם שֶׁלֹּם שֵׁיט בָּלָא מִחֻזָּה אֵינִי הוּא מִחֻזָּה בְּעַל הַקִּרְקַע מִחֻזָּה שֶׁהִרְיָא עִי'ג' דָּלָא מִיחֻזָּה לֹא הִפְסִיד בְּשִׁמְיָתָקוֹ כְּגוֹן שֶׁהִיָּה יְהוּדָה בְּעִיר אֶחָד וְהוֹחִיז בָּלָא עִיט' דְּר'. לְחֻלּוּק בָּלָא וְלִמְדָּר דְּלִיָּן בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל וְהוֹחִיז בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל הוּא מִחֻזֵּיק זֶה בְּקִרְקַע שְׁלֹו שְׁנָה וְצִמּוּךְ שְׁנָה שֶׁ אֵי בְּעִיר ר' יְהוּדָה מִחֻזָּה בְּפִינּוּ אִו לֹא מִיחֻדָּר אֵינִיט בְּשִׁמְיָתָה אֶלָּא כְּדִמְפְּרַשׁ מִשְׁמִיךְ אֶלָּא לֶכֶךְ הֶאֱרִיבּוּ שֶׁלֹּם שֵׁיט בְּב' מֵאִי קִסְבֵּר טַנָּה קִמָּה. דְּר' יְהוּדָה: וְצִמּוּ שֵׁיט מִן הַשּׁוּק שֶׁלָּא בְּפִינּוּ שֶׁל וְהִדְלָא מִזֶּה הִפְסִיד וְהִלְכֵךְ קִתְמִי עַד הַיְּהוּדָה וְגִלְלִי נִמִּי. כִּיִּי בְּיְהוּדָה וְהוֹחִיז מִחֻזֵּיק וְהוֹחִיז הֵיךְ וּמִשּׁוֹם הֵיךְ קִתְמִי עַד שִׁיָּה עִמּוֹ

עין משפט
גד מצוה

פס' א מִי פִּסְדָּה מְהֵל
מִכִּסֵּה הֵל' וְסִגְמָה עֵשֶׂן
פֶּסַע טוֹשֵׁעַ חִמָּה סִימֹן רִטֹּו
סִפִּיץ ט:
פס' ב ג מִי פִּסְדָּה מְהֵל
טוֹשֵׁן וְטִשְׁטֵן הֵל' יֵה
סִגְמָה עֵשֶׂן זֶה טוֹשֵׁעַ חִמָּה
סִימֹן קִמָּה סִפִּיץ כ:
פס' ד מִי פִּסְדָּה הֵל' א מְהֵל
שֵׁס טוֹשֵׁעַ חִמָּה סִימֹן
קִמָּה סִפִּיץ א:
פס' ה מִי שֵׁס הֵל' ז וְסִגְמָה
טוֹשֵׁעַ חִמָּה סִימֹן
קִמָּה סִפִּיץ א:

לעזי רעט"י

קרו"ג אוריינטי"ל. חריע.

רבינו גרשום

מתקין לה רבא אמאי
 תיהא מקום הירוקה לימא
 ליה. כומר לוקח לזכרובא
 וירשאק ובניא. לך דומיא
 דהא ענין שוכרם אלא
 דהכירי ירוקש של צבע
 וירשאק אירשאק מלוה
 שקורין אירושני? שלא מבר
 לוקם אלא הצבע עצמה ואל
 מקום הירוכא מבר נמי
 צבע צמיח ויהי לך יבש
 האילן אלא הדקל ובניא לך
 שקול אילנך ועקר ויול.
 אמר אברא בך. שושב הדי
 קני לה משפוליה ועד
 תחומא בבר הלוך מחמת
 שושב שטרין ואברא ויהי
 ומוקומי מבר לך ותחוקי
 ויהי שוקה ואל מיהא
 מבוטא דא: א לזכרובא
 כלומר אילנך
 דברא לך זמן של יתיבש
 מאי הוה ליה למיכבד
 מרעיל לך מחזקה
 והוא ששלשמי שני חזקה
 וערין אל הגיע זמן לקצור
 וירשאק והרומבא וערין כרשות
 בעצמה הקרקע שחתך
 הירוכא בך נמי אילנך
 ומשם הכי אל מיהא ואמאי

[illegible]

(א) נראה ד"ל ואי לא מיחה
הוי חזקה הו"ל דמחאה וכו'.

הא